

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Tdo/83/2023
Identifikačné číslo spisu:	5119011371
Dátum vydania rozhodnutia:	19.12.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Martina Zeleňáková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:5119011371.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Martiny Zeleňákovvej a sudcov JUDr. Pavla Farkaša a JUDr. Dušana Szabóa, v trestnej veci obvineného Y. K., pre zločin ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Trestného zákona a iné, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 19. decembra 2023 v Bratislave, o dovolaní obvineného proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 14. júna 2023, sp. zn. 3Tos/60/2023, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. b) Trestného poriadku dovolanie obvineného Y. K. odmieta.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Žilina uznesením z 5. apríla 2023, sp. zn. 35T/101/2019 rozhodol tak, že podľa § 420 Trestného poriadku, § 419 ods. 1 Trestného poriadku s použitím § 52 ods. 1 Trestného zákona vyslovil, že obvinený sa v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia s probačným dohľadom uloženej mu rozsudkom Okresného súdu Žilina, č. k. 35T/101/2019-129 zo 4. marca 2020, právoplatným dňa 4. marca 2020 neosvedčil a obvinenému nariadil výkon súhrnného trestu odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky a zároveň podľa § 419 ods. 4 Trestného poriadku s použitím § 52 ods. 5 a § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona obvineného zaradil na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

2. Krajský súd v Žiline uznesením zo 14. júna 2023, sp. zn. 3Tos/60/2023 rozhodol tak, že podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sťažnosť obvineného proti uzneseniu Okresného súdu Žilina z 5. apríla 2023, sp. zn. 35T/101/2019 ako nedôvodnú zamietol.

3. Obvinený dňa 24. októbra 2023 prostredníctvom svojho obhajcu podal proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline zo 14. júna 2023, sp. zn. 3Tos/60/2023, vo svoj prospech, dovolanie z dôvodov plynúcich z ustanovení § 371 ods. 1 písm. c) a písm. i) Trestného poriadku dôvodiac, že orgány činné v trestnom konaní sú povinné dostatočne odôvodniť každé procesné rozhodnutie a uviesť dôvody, na ktorých je založené s tým, že orgány činné v trestnom konaní a predovšetkým súd sa musia vyjadriť s dostatočnou jasnosťou k dôvodom, na ktorých založili svoje rozhodnutie. Obvinený ďalej uviedol, že obsahom práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj čl. 36 ods. 1 Listiny

základných práv a slobôd a práva na spravodlivé konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd je aj právo účastníka konania, procesnej strany v konaní alebo právo inej zainteresovanej osoby na rozhodnutie, ktorého dôvody vydania sú zjavné a zreteľné, pretože práve odôvodnenie rozhodnutia je zárukou toho, že výkon spravodlivosti nebude arbitrárny. Obvinený poukázal na rozhodovaciu činnosť Ústavného súdu Slovenskej republiky, ako aj na rozhodovaciu činnosť Európskeho súdu pre ľudské práva a uviedol, že v dovolaní napadnutom uznesení Krajského súdu v Žiline absentuje jeho riadne odôvodnenie, pretože samotné odôvodnenie neobsahuje logicky štruktúrované úvahy súdu, ktorými sa tento spravoval pri vyhodnotení výsledkov vykonaného dokazovania s tým, že Krajský súd v Žiline sa na rozdiel od Okresného súdu Žilina obmedzil len na záver, že odsúdený v skúšobnej dobe trvajúcej 24 mesiacov nevedol riadny život, nakoľko spáchal 12 priestupkov.

4. Obvinený ďalej uviedol, že v prípade rozhodovania o tom, či odsúdený v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia viedol riadny život a splnil uložené povinnosti a obmedzenia, je potrebné komplexne vyhodnotiť celý skutkový stav ohľadne vedenia riadneho života odsúdeného, resp. ohľadne absencie takého spôsobu života v skúšobnej dobe a tiež je potrebné prihliadnuť na to, aby rozhodnutie súdu nemalo neprimerane tvrdý dopad nielen na osobu odsúdeného, ale aj jeho rodinu, ktorá môže byť na jeho výživu odkázaná, pritom len uvedeným postupom potom možno dospieť k záveru, či odsúdený v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia viedol riadny život, a to aj napriek možnému protiprávnemu, resp. protispoločenskému konaniu, pričom je potrebné zisťovať, či odsúdený v priebehu skúšobnej doby vykazoval a prejavil výrazný sklon k porušovaniu požiadavky riadneho vedenia života, čo v konečnom dôsledku odôvodňuje potrebu pôsobenia prostriedkov výkonu trestu odňatia slobody. Obvinený ďalej doplnil, že ani jeden z konajúcich súdov nevyhodnotil vedenie riadneho života v skúšobnej dobe v kontexte ďalších zákonných predpokladov pre osvedčenie sa, a to dodržiavanie podmienok probačného dohľadu a splnenie uložených obmedzení a povinností. Podľa názoru obvineného sú tak rozhodnutia Okresného súdu Žilina a Krajského súdu v Žiline nepreskúmateľné, a teda v konečnom dôsledku arbitrárne. Obvinený tiež uviedol, že Krajský súd v Žiline rozhodol v rozpore s ustálenou súdnou praxou a na základe nesprávneho právneho posúdenia zisteného skutkového stavu.

5. V dôvodoch podaného dovolania obvinený ďalej poukázal na to, že v prípade rozhodovania o osvedčení, resp. neosvedčení sa odsúdeného v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia, ani prípadne spáchaný trestný čin v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia, nemusí automaticky viesť k rozhodnutiu o neosvedčení sa. Podľa názoru obvineného je potrebné v každej veci vždy osobitne zohľadniť a prihliadnuť na konkrétne okolnosti prípadu a na jej špecifiká, a to ako z pohľadu spáchaného trestného činu, tak aj z pohľadu na osobu odsúdeného a jeho rodinné pomery. Doplnil, že nariadenie výkonu trestu odňatia slobody predpokladá také porušenie povinnosti viesť riadny život, resp. také porušenie primeraných povinností a obmedzení, ktoré boli odsúdenému zároveň uložené, že ponechanie podmieneného odsúdenia v platnosti, prípadne rozhodnutie o osvedčení sa, sa nezlučujú so zmyslom tohto inštitútu a účel uloženého trestu nemožno dosiahnuť bez jeho výkonu. Obvinený ďalej uviedol, že v súlade s dlhodobou a ustálenou súdnou praxou platí, že za určitých okolností ani odsúdenie za trestný čin spáchaný v skúšobnej dobe, resp. viacnásobné porušenie morálnych, resp. spoločenských noriem nevyklúčujú záver, že podmienne odsúdený v skúšobnej dobe viedol riadny život.

6. V tejto súvislosti obvinený ešte uviedol, že šesť priestupkov spáchal počas tridsiatich šiestich mesiacov skúšobnej doby, pričom okrem jedného priestupku sa jedná o drobné priestupky na úseku dopravy a poukázal na záverečnú správu probačného a mediačného úradníka Okresného súdu Žilina, v ktorej sa uvádza, že dodržiaval podmienky probačného dohľadu a splnil súdom stanovené povinnosti a obmedzenia. Zároveň poukázal na to, že je otcom štyroch maloletých detí, je samostatne zárobkovo činnou osobou, pričom 21. septembra 2020 mal ťažkú dopravnú nehodu zapríčinenú druhým účastníkom premávky, pri ktorej utrpel zranenia s trvalými zdravotnými následkami.

7. Obvinený preto navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil uznesenie Krajského súdu v Žiline z 14. júna 2023, sp. zn. 3Tos/60/2023 a vec vrátil Krajskému súdu v Žiline na ďalšie konanie a zároveň ho prepustil z výkonu trestu odňatia slobody na slobodu.

8. K dovolaniu obvineného sa vyjadrila prokurátorka Okresnej prokuratúry Žilina, ktorá vo vyjadrení uviedla, že je toho názoru, že vykonanými dôkazmi bolo preukázané, že obvinený sa v skúšobnej dobe podmienenečného odsúdenia s probačným dohľadom, uloženej mu rozsudkom Okresného súdu Žilina zo 4. marca 2020, č. k. 35T/101/2019-129, právoplatným dňa 4. marca 2020 neosvedčil, a preto mu bol nariadený výkon súhrnného trestu odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky s tým, že pre výkon tohto trestu bol zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia. K dôvodom dovolania označeným obvineným prokurátorka uviedla, že tieto naplnené nie sú a doplnila, že s tvrdeniami obvineného v dovolaní sa nestotožňuje. Prokurátorka vyjadrila názor, že Krajský súd v Žiline postupoval správne a zákonne, keď sťažnosť obvineného ako nedôvodnú zamietol, pretože z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že obvinený spôsobom svojho života počas plynutia skúšobnej doby preukázal ľahostajný prístup k dodržiavaniu právneho poriadku, keď napriek ukladaným sankciám pokračoval v páchaní priestupkov, a to v pomerne krátkom časovom období po sebe. Podľa názoru prokurátorky takýto spôsob života obvineného nemožno vyhodnotiť inak ako nevedenie riadneho života počas skúšobnej doby podmienenečného odsúdenia. Preto navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie obvineného odmietol z dôvodu podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku.

9. Spis Okresného súdu Žilina bol Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky predložený na rozhodnutie o dovolaní obvineného dňa 7. decembra 2023.

10. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj ako „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) v rámci skúmania splnenia procesných podmienok na podanie dovolania zistil, že dovolanie bolo podané včas (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku), proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie síce prípustné je (§ 371 ods. 2 Trestného poriadku), avšak osobou ktorá na podanie takého dovolania nie je oprávnená (§ 371 ods. 2 Trestného poriadku).

11. Podľa § 368 ods. 1 Trestného poriadku Dovolanie možno podať proti právoplatnému rozhodnutiu súdu, ktorým bol porušený zákon alebo ak boli porušené ustanovenia o konaní, ktoré mu predchádzalo, ak je toto porušenie dôvodom dovolania podľa § 371.

12. Podľa § 368 ods. 2 Trestného poriadku Ak tento zákon neustanovuje inak, rozhodnutím podľa odseku 1 sa rozumie

- a) rozsudok a trestný rozkaz,
- b) uznesenie o postúpení veci okrem uznesenia o postúpení veci inému súdu,
- c) uznesenie o zastavení trestného stíhania,
- d) uznesenie o podmienenečnom zastavení trestného stíhania,
- e) uznesenie o podmienenečnom zastavení trestného stíhania spolupracujúceho obvineného,
- f) uznesenie o schválení zmiernosti a zastavení trestného stíhania,
- g) rozhodnutie o uložení ochranného opatrenia,
- h) rozhodnutie, ktorým bol zamietnutý riadny opravný prostriedok podaný proti rozhodnutiu podľa písmen a) až g), alebo rozhodnutie, ktorým odvolací súd na základe riadneho opravného prostriedku vo veci sám rozhodol.

13. Podľa § 371 ods. 2 Trestného poriadku Minister spravodlivosti podá dovolanie okrem dôvodov uvedených v odseku 1 aj vtedy, ak napadnutým rozhodnutím bolo porušené ustanovenie Trestného poriadku alebo osobitného predpisu o väzbe, Trestného zákona alebo Trestného poriadku o podmienenečnom prepustení odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, o výkone trestu, ktorého výkon bol podmienenečne odložený, o výkone zvyšku trestu po podmienenečnom prepustení alebo o výkone náhradného trestu odňatia slobody, ktorý bol uložený popri peňažnom treste.

14. Zo spisu Okresného súdu Žilina, sp. zn. 35T/101/2019 Najvyšší súd Slovenskej republiky zistil, že obvinený bol rozsudkom Okresného súdu Žilina z 4. marca 2020, sp. zn. 35T/101/2019, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 4. marca 2020 uznaný vinným zo spáchania zločinu ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Trestného zákona a zároveň prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a)

Trestného zákona a bol mu podľa § 155 ods. 1 Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 3, § 36 písm. l), § 41 ods. 1, ods. 2 a § 42 ods. 1 Trestného zákona uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky, výkon ktorého bol obvinenému podľa § 51 ods. 1 a § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona podmienene odložený s probačným dohľadom nad jeho správaním v skúšobnej dobe. Okresný súd Žilina obvinenému zároveň podľa § 51 ods. 2 Trestného zákona ustanovil skúšobnú dobu s probačným dohľadom vo výmere 3 (tri) roky a podľa § 51 ods. 4 písm. e) Trestného zákona obvinenému uložil povinnosť spočívajúcu v príkaze osobne alebo verejne sa ospravedlniť poškodeným. Okresný súd Žilina predmetným rozsudkom podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona zrušil výrok o treste, ktorý bol obvinenému uložený trestným rozkazom Okresného súdu Martin z 11. júla 2019, sp. zn. 4T/22/2019, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 7. januára 2020, ktorým bol obvinený uznaný vinným zo spáchania prečinu ublíženia na zdraví podľa § 158 Trestného zákona a bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyri) mesiace s podmieneným odkladom jeho výkonu a určením skúšobnej doby 1 (jeden) rok do 8. januára 2021, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Okresný súd Žilina napokon uvedeným rozsudkom podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku obvinenému uložil povinnosť nahradiť poškodenému R. X., nar. XX. Y. XXXX, trvale bytom Z., T. XX škodu vo výške 5.762,16 EUR.

15. Obvinený vo svojom dovolaní označil rozhodnutie, proti ktorému jeho dovolanie smeruje, a to uznesenie Krajského súdu v Žiline z 14. júna 2023, sp. zn. 3Tos/60/2023 s tým, že ide o rozhodnutie podľa § 368 ods. 2 písm. h) Trestného poriadku. Rozhodnutím podľa cit. ustanovenia Trestného poriadku však musí byť niektoré z rozhodnutí označených v § 368 ods. 2 písm. a) až g) Trestného poriadku, alebo rozhodnutie, ktorým odvolací súd na základe riadneho opravného prostriedku vo veci sám rozhodol, z čoho vyplýva, že obvinený podal dovolanie proti rozhodnutiu, ktoré nie je uvedené v ustanovení § 368 ods. 2 Trestného poriadku.

16. Uznesenie Krajského súdu v Žiline zo 14. júna 2023, sp. zn. 3Tos/60/2023 je rozhodnutím, ktoré podľa § 371 ods. 2 Trestného poriadku dovolaním môže za splnenia ďalších podmienok napadnúť len minister spravodlivosti, ktorý dovolanie podá v zmysle § 369 ods. 1 Trestného poriadku len na podnet. Citované ustanovenie § 371 ods. 2 Trestného poriadku tak ustanovuje osobitný okruh právoplatných rozhodnutí oproti rozhodnutiam uvedeným v § 368 ods. 2 Trestného poriadku.

17. Zo skutočností uvedených v bodoch 15 a 16 tohto uznesenia vyplýva, že obvinený síce podal dovolanie proti rozhodnutiu, proti ktorému je možné ho podať, avšak keďže také dovolanie môže podať len minister spravodlivosti, obvinený ho podal ako neoprávnená osoba.

18. Podľa § 382 Trestného poriadku Dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, odmietne dovolanie, ak

- a) bolo podané oneskorene,
- b) bolo podané neoprávnenou osobou,
- c) je zjavné, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371,
- d) nie sú splnené podmienky dovolania podľa § 372 alebo § 373 ani po postupe podľa § 379 ods. 1,
- e) dovolanie ani po postupe podľa § 379 ods. 1 neobsahuje náležitosti uvedené v § 374 ods. 1 alebo 2,
- f) bolo podané proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

19. Vzhľadom na skutočnosť, že dovolanie bolo podané neoprávnenou osobou, Najvyšší súd Slovenskej republiky ho podľa § 382 písm. b) Trestného poriadku bez vecného prieskumu odmietol.

20. Toto uznesenie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.